

ФІНАНСИ ТА ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА

Гордєєва О.С.

студентка,

Науковий керівник: Дребот Н.П.

кандидат економічних наук, доцент,

Львівський навчально-науковий інститут

Університету банківської справи

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ОСТРОЗЬКОГО МІСЬКОГО БЮДЖЕТУ

Соціально-економічний розвиток міста, перш за все, залежить від правильного використання місцевих фінансових ресурсів. Їх основою є місцевий бюджет. Формування, планування та виконання місцевого бюджету є одними з найважливіших економічних аспектів розвитку міста.

Проблеми та перспективи механізму формування та наповнення бюджету, розподілу витрат можна розглянути на прикладі міста Острог, проаналізувавши дані за 2015–2017 роки. Обсяг надходжень до Острозького міського бюджету показано в таблиці 1.

Таблиця 1

Обсяг надходжень до Острозького міського бюджету

Рік	Планові надходження	Фактичні надходження	Понадпланові надходження
2015	46791,7 тис.грн..	48623,1 тис.грн..	1831,4 тис.грн.
2016	74030,0 тис.грн.	76697,9 тис.грн.	2667,9 тис.грн.
2017	98041,8 тис.грн.	98259,7 тис.грн.	217,9 тис.грн.

Джерело: розроблено автором за даними [1]

Найбільшу питому вагу у надходженнях до бюджету міста Острог у 2015 році займає податок з доходів фізичних осіб – 68,1 відсотка. При уточненому плані 9903,7 тис. грн. фактичні надходження склали 11604,1 тис.грн., що становить 117,2%, або отримано понад план на 1700,4 тис.грн. більше. У 2016-ому році даний податок зберігав позицію найвагомішого за обсягом джерела дохідної частини міського бюджету – 67,0 відсотка. Надходження цього податку склали 16896,3 тис.грн., що на 5292,2 тис.грн. або на 45,6 відсотка більше за відповідний показник минулого 2015 року. У 2017 році податок та збір на доходи фізичних осіб від дохідної частини міського бюджету становив 71,0%. Надходження цього податку склали 25939,6 тис.грн., що на 9043,3 тис.грн. або на 53,5 відсотка більше за відповідний показник 2016-ого року.

В таблиці 2 подано показники доходної частини спеціального фонду бюджету міста Острог за 2015–2017 роки.

Таблиця 2

**Показники доходної частини спеціального фонду бюджету міста
Острог**

Рік	Планові надходження	Фактичні надходження	Понадпланові надходження
2015	2783,8 тис.грн.	2932,0 тис.грн.	148,2 тис.грн.
2016	4692,8 тис.грн.	5285,4 тис.грн.	592,6 тис.грн.
2017	3551,2 тис.грн.	3663,5 тис.грн.	112,3 тис.грн.

Джерело: розроблено автором за даними [1]

Дані про видатки із загального та спеціального фондів бюджету міста Острог наведено в таблиці 3.

Таблиця 3

**Дані про видатки із загального та спеціального фондів бюджету міста
Острог**

	Видатки із загального фонду	Видатки із спеціального фонду
2015 рік	44719,3 тис.грн.	6306,6 тис.грн.
2016 рік	72172,1 тис.грн.	9389,8 тис.грн.
2017 рік	93068,8 тис.грн.	11632,0 тис.грн.

Джерело: розроблено автором за даними [1]

Отже, у 2015 році по загальному фонду Острозького міського бюджету доходи становили 48623,1 тис. грн., видатки – 44719,3 тис. грн., з перевищенням доходів над видатками на 3903,8 тис.грн. По спеціальному фонду доходи становили 2932,0 тис.грн., а видатки – 6306,6 тис. грн., з перевищенням видатків над доходами на 3374,6 тис. грн. Станом на 01.01.2017 року кредиторська заборгованість по загальному фонду міського бюджету становила 12473,0 тис. грн., яка є заборгованістю по видатках, фінансування яких проводиться за рахунок субвенцій з державного бюджету. Станом на 01.01.2018 року кредиторська заборгованість по загальному фонду міського бюджету становила 12222,6 тис. грн.

Узагальнюючи результати проведеного аналізу виконання міського бюджету м.Острога у 2015–2017 роках можна зробити наступні висновки:

- протягом вказаних років спостерігається постійне зростання власних доходів загального фонду міського бюджету (приріст 47,9% у 2016 році проти 2015 року, 45% у 2017 році проти 2016 року), що обумовлено збільшенням надходжень ПДФО внаслідок росту соціальних стандартів, затверджених на законодавчому рівні. Враховуючи, що лєвова частка вказаного податку надходить від закладів та установ бюджетної сфери міста (основними платниками податку на доходи фізичних осіб до бюджету м. Острог є шість бюджетних установ, з яких одна установа (НУ «Острозька академія»), що фінансується з державного бюджету та три установи (КЗ «Острозька психіатрична лікарня», КЗ «Острозька спеціальна загальноосвітня школа-

інтернат I-III ступенів» Рівненської обласної ради, КЗ «Острозька спеціальна загальноосвітня школа-інтернат №2 I-II ступенів» Рівненської обласної ради), які фінансуються з обласного рівня бюджету) забезпечено приріст (45,6% у 2016 році проти 2015 року, 53,5% у 2017 році проти 2016 року) надходжень ПДФО до бюджету міста;

- міський бюджет має соціальну спрямованість, адже захищені статті видатків щорічно займають найбільшу питому вагу в обсязі видатків (без врахування видатків, які здійснюються за рахунок субвенцій з державного та обласного бюджетів) від 91,7% у 2015 році до 87,6% у 2017 році;

Щодо проблемних питань, які виникають під час виконання міського бюджету можна відзначити наступне:

- аналізуючи зміну частки місцевих податків та зборів бюджету м. Острог, слід зазначити, що частка власних доходів збільшилась з 21,5% у 2015 році, до 24,9% у 2016 році та зменшилась до 21,7% у 2017 році. Проте, саме на формування власних доходів бюджету міста територіальна громада має найбільший вплив. Тому, першочерговими завданнями органів місцевого самоврядування та територіальної громади щодо забезпечення зростання власних доходів бюджету міста Острога, повинні бути наступні заходи:

- сприяння та стимулювання розвитку малого бізнесу;
- детінізація суб'єктів малого бізнесу та найманих у них осіб;
- ефективне використання майна комунальної власності, шляхом здачі в оренду, формування власних доходів комунальних установ, відчуження майна комунальної власності та продажу через аукціон;

- недостатність коштів на виконання місцевих регіональних програм, адже практично 90% доходів міського бюджету спрямовується на забезпечення захищених видатків;

- недостатність обсягу освітньої субвенції, яка зумовлена недосконалістю Формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами. В зв'язку з тим, що м.Острог є містом обласного значення з невеликою чисельністю населення (15,7 тис. чол.), наповнюваність класів в кількості 25 учнів є завищеною. Внаслідок цього розрахунковий обсяг освітньої субвенції не забезпечує потреби галузі в повному обсязі і значні кошти міського бюджету спрямовуються на вказані видатки.

Список використаних джерел:

1. Сайт Острозької міської ради [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.ostroh.rv.ua>.
2. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.